

ΞΕΝΟΦΩΝ Ι. ΚΟΝΤΙΑΔΗΣ, Καθηγητής Δημοσίου Δικαίου, Κοσμήτορας Σχολής
Κοινωνικών Επιστημών Παν/μίου Πελοποννήσου,
Πρόεδρος του Κέντρου Ευρωπαϊκού Συνταγματικού Δικαίου – Ιδρύματος
Θεμιστοκλή και Δημήτρη Τσάτσου

Κύριε Πρόεδρε του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Κύριοι Υπουργοί

Κυρίες και κύριοι βουλευτές

Κύριε Πρόεδρε του Συμβουλίου της Επικρατείας

Κύριοι δικαστές των ανωτάτων δικαστηρίων και του Γενικού Δικαστηρίου της
Ευρωπαϊκής Ένωσης

Κυρίες και κύριοι Πρέσβεις

Κυρίες και κύριοι

Θα ήθελα κατ' αρχάς να σας ευχαριστήσω θερμά για την παρουσία σας σε αυτή την τελετή απονομής του πρώτου Βραβείου «Δημήτρης Τσάτσος». Το Κέντρο Ευρωπαϊκού Συνταγματικού Δικαίου-Ίδρυμα Θεμιστοκλή και Δημήτρη Τσάτσου με έδρα την Αθήνα και το Dimitris-Tsatsos-Institut für Europäische Verfassungswissenschaften με έδρα το Πανεπιστήμιο του Hagen, λίγους μήνες αφότου ο Δημήτρης Τσάτσος έφυγε από τη ζωή θεσμοθέτησαν βραβείο εις μνήμην του. Το Βραβείο «Δημήτρης Τσάτσος» για την εξέχουσα προσφορά στο πεδίο των ευρωπαϊκών συνταγματικών επιστημών απονέμεται, σύμφωνα με τον κανονισμό του, σε επιστήμονες των οποίων το συνολικό έργο προήγαγε το εγχείρημα της ευρωπαϊκής ενοποίησης με γνώμονα τις αρχές της δημοκρατίας και του κοινωνικού κράτους δικαίου, όπως αυτές διαπλάθονται μέσα από την αλληλεπίδραση των κρατών και των λαών με το ευρωπαϊκό ενωσιακό οικοδόμημα.

Το Βραβείο δεν απονέμεται μόνο σε νομικούς, αλλά στον ευρύτερο κύκλο των επιστημόνων που ασχολούνται με την ευρωπαϊκή ενοποίηση, από τη σκοπιά της πολιτικής επιστήμης, της ιστορίας, της οικονομίας, των θεσμών και του

πολιτισμού. Επίσης, το Βραβείο μπορεί να απονεμηθεί σε πρόσωπα με βαρύνουσα συμβολή στην ενοποιητική διαδικασία και τη συνταγματοποίηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η τελετή δημόσιας απονομής του Βραβείου «Δημήτρης Τσάτσος» θα λαμβάνει χώρα εναλλάξ στην Αθήνα και στο Hagen, ή σε άλλη πόλη που θα ορίζουν τα δύο Ιδρύματα.

Το Βραβείο «Δημήτρης Τσάτσος» εδράζεται στη θεμελιώδη αγωνία του Δημήτρη Τσάτσου για την πορεία της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης. Ο Δημήτρης Τσάτσος υπήρξε ένας κορυφαίος Ευρωπαίος συνταγματολόγος, με ταυτόχρονη ακαδημαϊκή παρουσία στην Ελλάδα και τη Γερμανία. Παράλληλα, συνέπραξε στη θέσπιση του ελληνικού Συντάγματος του 1975 ως Γενικός Εισηγητής της Μειοψηφίας και, 2 δεκαετίες αργότερα, στην εμβάθυνση της ευρωπαϊκής ενοποίησης, ως Εισηγητής του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τη Συνθήκη του Άμστερνταμ και τη Συνταγματική Συνθήκη.

Ο Τσάτσος εισήγαγε τη θεωρία της Ευρωπαϊκής Συμπολιτείας, συνθέτοντας τις έννοιες της πολιτισμικής ομοιογένειας και της εθνικής ετερότητας ως πυλώνες για τη θεσμική ολοκλήρωση της Ε.Ε. Δεν περιορίστηκε όμως στον επιστημονικό λόγο, αλλά λειτούργησε ταυτόχρονα ως πολιτικός και ως διανοούμενος με πυκνό δημόσιο λόγο.

Το Βραβείο «Δημήτρης Τσάτσος» απονέμεται σήμερα για πρώτη φορά. Η επιτροπή που όρισαν από κοινού το Κέντρο Ευρωπαϊκού Συνταγματικού Δικαίου-Ίδρυμα Θεμιστοκλή και Δημήτρη Τσάτσου και το Dimitris-Tsatsos-Institut für Europäische Verfassungswissenschaften, αποφάσισε ομόφωνα την απονομή του στον καθηγητή Βασίλειο Σκουρή, Πρόεδρο του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στο σημαντικό έργο του τιμώμενου για το ελληνικό και γερμανικό ευρωπαϊκό δημόσιο δίκαιο και τη συμβολή του στη διαμόρφωση της φυσιογνωμίας του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης ως θεματοφύλακα των Συνθηκών, θα αναφερθεί αναλυτικά απόψε ο καθηγητής Müller-Graff. Επιτρέψτε μου μόνο κύριε Σκουρή, κύριε Πρόεδρε, να σας εκφράσω τα θερμά μου συγχαρητήρια για την επανεκλογή σας πριν από λίγες

μέρες, για τέταρτη συνεχόμενη φορά, ως Προέδρου του Δικαστηρίου. Πρόκειται για ένα εξαιρετικό επίτευγμα δίχως προηγούμενο στην ιστορία του Δικαστηρίου, αλλά και ευρύτερα των ευρωπαϊκών θεσμών. Σας ευχαριστώ επίσης για την αποδοχή του πρώτου Βραβείου «Δημήτρης Τσάτσος», που περιποιεί τιμή για τα δυο Ιδρύματα.

Κλείνοντας θα ήθελα να επισημάνω ότι το Βραβείο «Δημήτρης Τσάτσος», ως μια ελληνογερμανική ακαδημαϊκή πρωτοβουλία με ισχυρό ευρωπαϊκό προσανατολισμό και συμβολισμό, απονέμεται για πρώτη φορά σε ένα χρονικό σημείο όπου ίσως η συνεργασία Γερμανίας και Ελλάδας είναι περισσότερο αναγκαία παρά ποτέ, και που από την αλληλεγγύη και τη συνεργασία αυτή εξαρτάται το μέλλον της ευρωπαϊκής ενοποίησης. Σε μια κρίσιμη στιγμή για το μέλλον της Ευρωπαϊκής Ένωσης η συμβολική αξία του Βραβείου θεμελιώνεται πρωτίστως στο πρόταγμα μιας Ευρώπης που θα εμφορείται από τις αρχές της δημοκρατίας και του κοινωνικού κράτους δικαίου.